

UAB „EUROPEAN ENERGY LITHUANIA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR
EKSPLOATACIJOS RASEINIŲ R. SAVIVALDYBĖJE, RASEINIŲ IR VIDUKLĖS SENIŪNIJOSE
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS VIEŠO SVARSTYMO

PROTOKOLAS

2023-06-19

Viešas visuomenės supažindinimo su ataskaita susirinkimas įvyko hibridiniu būdu 2023 m. birželio 19 d. 16:00 val. Gylių kaimo bendruomenės namų salėje (adresu: Uosių g. 1, Gyliai, Viduklės sen., Raseinių r.) ir internetinės vaizdo transliacijos būdu panaudojus šią nuorodą: <https://bit.ly/3VZlcYD>

Viešame susirinkime tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu dalyvavo PAV dokumentų rengėjo (VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“) atstovai, planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (UAB „European Energy Lithuania“ atstovas, Dubysos regioninio parko atstovas, Gylių kaimo bendruomenės nariai, Viduklės seniūnijos seniūnė ir nuotoliniu būdu prisijungę dalyviai bei Raseinių seniūnijos seniūnas. Viso susirinkime dalyvavo 24 (20 salėje, 4 internetu) dalyviai. Prie protokolo pridedamas užsiregistravusių dalyvių sąrašas, bei dalyvavusių nuotoliniu būdu – ekrano kopija.

Iki viešo susirinkimo pradžios suinteresuotos visuomenės dėl planuojamo VE parko Raseinių r. sav. pasiūlymų raštu (faksu, paštu arba el. paštu) gauta nebuvo.

Susirinkimo eiga:

Susirinkimo pirmininkė – Rosita Milerienė nustatytu laiku pradėjo susirinkimą, pristatydama susirinkimo darbotvarkę ir informuodama, kad susirinkimas vyksta hibridiniu būdu, t. y. ne tik šioje salėje, bet ir yra vykdoma vaizdo transliacija internetu, susirinkimas yra įrašomas. Visi dalyviai buvo pakviesti užsiregistruoti dalyvių registracijos sąraše. Dalyvių buvo paprašyta pasibaigus projekto ir PAV ataskaitos pristatymams užduoti klausimus, diskutuoti. Vadovaujantis PAV įstatymu ir PAV tvarkos aprašu, diskusijos metu visų kalbančių bei užduodančių klausimus ar asmenų teikiančių pasiūlymus, paprašyta prisistatyti vardu, pavarde bei informuota, kad asmens duomenys nebus viešinami. Pageidaujantys gauti raštišką atsakymą į pateiktą pasiūlymą turi nurodyti savo elektroninio pašto ar pašto adresą, kuriuo gaus atsakymą. Informavo, kad Įstatymų numatyta tvarka po viešo susirinkimo bus parašytas protokolas.

Prasidėjus susirinkimui buvo išrinkta susirinkimo pirmininkė – Rosita Milerienė (PAV dokumentų rengėjo atstovė) ir susirinkimo sekretorė – Jurgita Suzdaleva (PAV dokumentų rengėjo atstovė). Prieštaraujančių nebuvo.

Susirinkimo darbotvarkė:

1. VE parko projekto pristatymas. Pasisakė planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus UAB UAB „European Energy Lithuania“ atstovas Andrius Čypas;
2. PAV ataskaitos pristatymas. Pasisakė VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ (toliau – PTPI) atstovė Rosita Milerienė;
3. Susirinkimo dalyvių diskusija, klausimai-atsakymai.

Susirinkimo eiga:

1. **UAB „European Energy Lithuania“ atstovas Andrius Čypas.** Pristatė planuojamą ūkinę veiklą – numatomą vėjo elektrinių (toliau – VE) parką, planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) pokyčius nuo 2018 metų (vystymą Šienlaukio kaimo teritorijoje, atsisakyta VE vietų, sumažintą jų skaičių nuo 26 iki 18 VE). Informavo, kad Raseinių r. sav. taryba pritarė spec. planui. Pristatė planuojamos žaliosios energijos naudą tiek rajono savivaldybei, tiek vietos bendruomenei.

2. **VšĮ PTPI, Rosita Milerienė.** Pristatė informaciją apie parengtą PAV ataskaitą. Informavo, kad PŪV patenka į PAV įstatymo 1 priede išvardintas planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą. Remiantis PAV įstatymo 1 priedo 3.10.2 punktu – vėjo elektrinių statybai sausumoje, kai planuojama statyti 7 ar daugiau vėjo elektrinių – turi būti atliekamas pilnas PAV. Pristatė PAV proceso dalyvius (planuojamos ūkinės veiklos organizatorius; poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas; poveikio aplinkai vertinimo subjektai, atsakingoji institucija priimsianti sprendimą, visuomenė). Pabrėžė poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo kontaktinę informaciją, kur galima pateikti klausimus, pastabas, pasiūlymus PAV ataskaitai.

PAV ataskaitos pristatymo metu buvo aptarta PŪV teritorija, pristatytos PAV ataskaitoje analizuojamos I ir II VE parko vystymo alternatyvos, bei informuota, kad II VE parko vystymo alternatyva (t.y. 18 VE) specialiuoju planu iš dalies buvo aptarta su PAV subjektais (Raseinių r. sav., VSTT).

PAV ataskaitos pristatymo metu buvo aptartas VE parko galingumas, parke planuojamų statyti VE galimi modeliai, jų techniniai-fiziniai parametrai, VE parko veiklos technologinis procesas.

Buvo pateikta informacija apie PAV ataskaitoje įvertintus aplinkos komponentus, kuriems vertintas galimas poveikis aplinkai (vanduo, aplinkos oras ir klimatas, žemė (jos paviršius ir gelmės), dirvožemis, kraštovaizdis, biologinė įvairovė (saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos; paukščiai ir šikšnosparniai), nekilnojamos kultūros vertybės, visuomenės sveikata, materialinių vertybių pokyčius ir atliktą rizikos vertinimą). Dalyviai buvo supažindinti su PŪV atitikimu galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams (VE parko įrengimo specialusis planas patvirtintas 2023-05-25 Raseinių rajono sav. tarybos sprendimu Nr. TS-160 ir Raseinių rajono BP planas).

Buvo pateikta informacija, apie LR AIEĮ 49 str. 9 punktu reglamentuojamą atstumą iki gyvenamųjų pastatų 4 x stiebo aukštis (166 m), t. y. 664 m.

Pristatė pagrindinius poveikio visuomenės sveikatai aspektus: triukšmas, šešėliavimas – kurie gali būti prognozuojami modeliuojant, elektromagnetinė spinduliuotė, infragarsas, vibracija – matuojami, PAV ataskaitoje įvertinti pagal mokslinius straipsnius bei analogiškuose veikiančiuose parkuose surinktus duomenis. Pristatė triukšmo ir šešėliavimo ribines vertes bei prognozuojamus poveikius, numatomas poveikio mažinimo priemonės. Informavo, kad apskaičiuoti triukšmo lygiai gyvenamoje aplinkoje neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, taip pat pabrėžė, kad šešėliavimo poveikis vertinamas pagal Vokietijos normatyvus skaičiuojant blogiausią šešėliavimo scenarijų, kuriame apskaičiuojama astronominė maksimaliai galima šešėliavimo trukmė.

Pristatė atliktus gamtinės aplinkos komponentų vertinimus, t. y. poveikis paviršinio ir požeminio vandens telkiniams, aplinkos orui ir klimatui, saugomoms ir „Natura 2000“ teritorijoms, vietovės augalijai, miškams, saugomoms paukščių, augalų, gyvūnų rūšims, kraštovaizdžiui, kultūros vertybėms, aptarė naudotas vertinimo metodikas. Pateikė informaciją apie teritorijoje atliktus paukščių ir šikšnosparnių stebėjimus, poveikio paukščiams ir šikšnosparniams įvertinimą, pagal atliktų tyrimų duomenis, numatytas tinkamas priemonės numatomam poveikiui sumažinti.

Baigiant PAV ataskaitos pristatymą buvo aptartas rizikos vertinimas, pristatyta alternatyvų analizė. Pagal atliktą planuojamo VE parko vystymo alternatyvų vertinimą pristatė rekomenduojamą pasirinkti II-ąją vystymo alternatyvą, t. y. siūlymą įrengti 18 VE taikant PAV metu numatytas poveikio mažinimo priemonės. Pristatė tolimesnes PAV procedūras.

Susirinkimo dalyvių diskusija, klausimai-atsakymai.

Visuomenės atstovė Nr. 1 prisistatė, informavo apie savo gyvenamąją vietą (Paltupių k. 2, Raseinių r. sav., atstumą iki planuojamo parko ~ 3 km) ir pateikė savo nuomonę susirinkusiai auditorijai, kad dar visai neseniai kartu su vyru manė, jog vėjo jėgainių parkai yra tik gėris. Taip buvo, nes turėjo tik labai paviršutinišką žiniasklaidos suformuotą požiūrį, kad tai esanti „švari“ ir pigi energija. Tačiau pradėjus domėtis ir skaityti specialią literatūrą, domėtis tyrimais ir kalbėtis su žmonėmis, gyvenančiais vėjo jėgainių kaimynystėje, nuomonę pakeitė ir šiuo metu mano, kad vėjo elektrinių parkai neturėtų būti

statomi ne tik Raseinių rajone, bet ir visoje Lietuvos teritorijoje. Paminėjo apie Lenkijoje reglamentuojamus didesnius atstumus nuo VE iki gyvenamosios aplinkos, Suomijos ketinimus statyti atominę elektrinę. Uždavė klausimus ar nebus pigiau pirkti elektrą iš kaimyninių šalių, nei gamintis patiems?

Atkreipė dėmesį į pristatomoje PAV ataskaitoje atliktą statistinę gyventojų sergamumo analizę, kuri parodo, kad Raseinių rajone gyventojai labiausiai serga širdies kraujagyslių ir virškinimo trakto ligomis. Pasakojo apie kitose šalyse taikomus normatyvus, atliktus infragarso matavimus, poveikio aplinkai vertinimus.

A. Čypas atsakė, pateikdamas pavyzdį apie Anykščių rajone veikiančią VE parką, bendravimą su ten gyvenančiais žmonėmis. Pristatė Lenkijos pavyzdį, kad jie gamindami energiją, teršia aplinką, nes tam naudoja anglies išteklius.

Visuomenės atstovė Nr. 1 paprašė saugoti Lietuvos gamtą, miškus ir nestatyti VE, informuodama, kad elektros energijos poreikis mažėja. Domėjosi ir kartu pateikė atsakymus į klausimą kodėl šalyse Vokietijoje, Danijoje, Ispanijoje, kur didžiausias procentas elektros pagaminama iš VE parkų, elektros kaina brangiausia?

A. Čypas atsakė atsakė, todėl, kad elektros energijos trūksta.

VšĮ PTPI, R. Milerienė atsakė, kad tiek elektros energijos vartojimas, tiek poreikis didėja, net ir stengiantis taupyti. Pateikė informaciją, kad nereikia spėlioti ar elektros energijos poreikis auga, nes Litgrid internetiniame puslapyje pateikta detali informacija apie Lietuvos valstybės perkamą, pagaminamą bei suvartojamą elektros kiekį.

Visuomenės atstovė Nr. 1 pateikė savo nuomonę, kad mums kaip valstybei nereikia gaminti savo elektros energijos, nes yra kelios draugiškos kaimyninės šalys ir kurių galime pirkti.

VšĮ PTPI, R. Milerienė atsakė, kad šiuo metu Lietuva elektrą perka. Pateikė pavyzdį apie veikiančią VE parką Kretingos r. greta Palangos ir VE kaimynystėje veikiančią vandens pramogų parką, kuriame vykdoma vandenlenčių sporto veikla.

Visuomenės atstovė Nr. 1 pateikė informaciją apie Kanadoje atliktus VE poveikio sveikatai tyrimus, kad nustatomi neigiami poveikiai.

VšĮ PTPI, A. Žalientė informavo apie ataskaitoje analizuotus veiksnius, galinčius turėti poveikį visuomenės sveikatai. Taip pat, pateikė informaciją, kad pastačius VE parką, prieš jo eksploatavimą, šioje PAV ataskaitoje prognozuojami rodikliai bus vertinami atliekant faktinius matavimus ir juos vertinant pagal HN 33:2011 reglamentuojamus didžiausius leidžiamus triukšmo ribinius dydžius gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje. Jei jie nėra viršijami, tuomet yra laikoma, kad poveikio sveikatai neturėtų būti.

VšĮ PTPI, R. Milerienė papildė, kad Lietuvos higienos normos yra suderintos su PSO normomis. Taip pat, pateikė informaciją, kad HN 33:2011 yra sugriežtinta, lyginant su buvusia prieš tai.

Visuomenės atstovas Nr. 2 teiravosi, ar bus nauda bendruomenei?

VšĮ PTPI, R. Milerienė atsakė, kad tai yra vienintelė veikla Lietuvoje, kuriai valstybė nurodo mokėti elektros energijos gamybos įmokos mokestį į tam tikrą (įmokos administratoriaus) fondą. Gamybos įmoką už praėjusius kalendorinius metus elektros energijos gamintojai. Bendruomenės esančios ne didesniu negu 5 km atstumu turi rašyti projektus, konkrečiai bendruomeninei, visuomeninei, ekologiškai, ugdomajai veiklai, kuriems bus skiriamos gamybos įmokos lėšos.

V. Kilčiauskas, Dubysos regioninio parko atstovas, informavo, kad Dubysos regioninio parkas yra AM sudėtinė dalis ir dalyvauja šiame PAV procese. Informavo, kad šitas VE parkas atitinka visus teisės aktų normatyvus, kad vietoje 26 VE, palikta 18 VE planuojamų įrengimo vietų. Kas liečia augalijos ir gyvūnijos klausimus, informavo, kad detalią analizę atliko didelę patirtį turintys PTPI ekspertai.

Visuomenės atstovė Nr. 1 paprašė atsisakyti dar poros VE ir palikti nuostabius Lietuvos krašto kampelius nepalietus pramoninių objektų. Pakartojo informaciją, kad jau dabar Raseinių rajono gyventojai daugiausiai serga širdies kraujagyslių ir virškinimo trakto ligomis, lyginant su kitais Lietuvos gyventojais. Paprašė visai nestatyti VE parko.

VšĮ PTPI, R. Milerienė atsakė, kad pačiuose gražiausiuose kampeliuose nestatysime VE. Turime ieškoti bendrų sąlyčio taškų, riboti ten kur negalima statyti ir leisti ten kur statyti galima, bei panaudoti elektros gamintojų mokamus pinigus vietos bendruomenių naudai.

Visuomenės atstovė Nr. 2 paklausė, jei žmogui yra širdies ritmo sutrikimai ar bus poveikis?

VšĮ PTPI, R. Milerienė atsakė, kad yra atsiitraukiama nuo gyvenamųjų sodybų. Poveikiai PAV ataskaitoje įvertinti. Jei pastačius VE parką yra norima sužinoti ar yra poveikis, galima kreiptis į NVSC ir prašyti atlikti matavimus. Informavo, kad šią PAV ataskaitą dar tikrins PAV subjektai ir pateiks savo išvadas.

Daugiau klausimų nebuvo gauta.

Susirinkimo pirmininkė 2023-06-19, 17:29 užfiksavo susirinkimo pabaigą, sustabdė įrašą.

Susirinkimo pirmininkė

Susirinkimo sekretorė

Rosita Milerienė

Jurgita Suzdaleva

Protokolo pasirašymo data 2023-06-20

VIEŠO SUPAŽINDINIMO DALYVIŲ REGISTRACIJOS SĄRAŠAS

Vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Raseinių r. savivaldybėje, Raseinių ir Viduklės seniūnijose poveikio aplinkai vertinimo ataskaita

2023-06-19, Raseiniai

Eil. Nr.	Vardas, Pavardė	Adresas arba atstovaujama įmonė	Kontaktinis telefonas	El. paštas	Parašas
1	Egidij	Gylių bendruomenė			2@gmail.com (hand)
2	Arūnas	is Užėdžio			Hand
3	LENA	Gylių, Raseiniai			Hand
4	Laura	Gylių (Raseinių raj.)			Hand
5	Rytis	is Gylių bend			2@gmail.com (hand)
6	Donatas	Corvus LLC			Hand
7	Ligita	Gylių km. Dugutis g.			Hand
8	Ligita	Gylių km. Troškiai			Hand
9	Alfonsas	Rygos regionas			Hand
10	Daiva	Viduklės seniūnija			Hand
11	Hilda	Viduklės seniūnijos seniūnė			Hand
12	Evelina	Paltupių k.			Hand
13	Jonas	Paltupių k.			Hand
14	Henrikas	Įvėlaukis durys			Hand
15	Lutskis	Gylių km.			Hand

[illegible]

Name (Original Name)	User Email	Join Time	Leave Time
Institutas	zita.zoom@apc.ku.lt	2023-06-19 15:34	2023-06-19 17:30
Jurgita S.		2023-06-19 15:39	2023-06-19 17:30
Aurelija B		2023-06-19 15:49	2023-06-19 17:30
Viaceslav		2023-06-19 15:50	2023-06-19 17:30
Rolandask		2023-06-19 16:10	2023-06-19 16:57
Greta Kilmonaitė PTPI		2023-06-19 16:28	2023-06-19 16:30

Duration (Minutes)	Guest	Recording Consent	In Waiting Room
116	No	Yes	No
111	Yes	Yes	No
101	Yes	Yes	No
100	Yes	Yes	No
48	Yes	Yes	No
3	Yes	Yes	No

View

Participants (5)

- JS** Jur... (Co-host, me, participant ID: 521439)
- I** Institutas (Host)
- A** Aurelija B
- R** Rolandask
- V** Viaceslav

Invite

Mute All

Meeting Chat

Who can see your messages? Recording On

To: **Everyone**

Type message here...

Leave

More

24°C Partly sunny

16:27

2023-06-19

